

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - В А Р Н А
ФАКУЛТЕТ „УПРАВЛЕНИЕ“
КАТЕДРА „ПРАВНИ НАУКИ“

Приета от ФС (протокол №12/29.04.2024 г.)

Приета от КС (протокол №11/15.04.2024 г.)

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Добрин Добрев)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „СЕМЕЙНО И НАСЛЕДСТВЕНО ПРАВО“

ЗА СПЕЦ: „Съдебна администрация“; ОКС „бакалавър“ – редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 4; СЕМЕСТЪР: 7

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 180 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 6

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т.ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	120	-

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р Галина Йолова - Паскалева)
2.
(гл. ас. д-р Живка Матеева)

Ръководител катедра:
„Правни науки“ (доц. д-р Галина Йолова - Паскалева)

I. АНОТАЦИЯ

Дисциплината „Семейно и наследствено право“ е комплексна дисциплина и систематически следва регламентацията на основните семейноправни и наследственоправни институти според Семейния кодекс и Закона за наследството. В раздел Семейно право тя дава знания относно правните отношения по сключване и прекратяване на брака, отношенията между съпрузи и родители и деца, установяване на произход и осиновяване, издръжка. В раздел, посветен на Наследственото право са разгледани въпросите, касаещи наследственоправни взаимовръзки, свързани с наследяване по закон и по завещание, приемане на наследство, отношения между наследниците и трети лица, делба на наследствена общност. По този начин се способства за изграждане на комплексни, цялостни и системни знания в сферата на семейното и наследствено право и възможност за правилното ѝ прилагане в практиката на упражняващите съответната професия.

С оглед нуждата от тясна взаимоотнообвързаност между теория и практика, по време на обучението на студентите се осигурява възможността да присъстват в разглеждането на съдебни дела, както и да участват в срещи – дискусии с експерти и практики в сферата на двата правни отразла.

Очакваните резултати от лекционния курс могат да бъдат обобщени в следните параметри: изграждане на цялостни и системни знания в сферата на семейното и наследствено право, добро познаване на базисни семейноправни и наследственоправни институти, и свързани с тях принципи и постановки, овладяване на специализирани и надграждащи основния курс от знания правна материя, способност за работа и анализ на специализирана нормативната материя, прилагане на наученото при решаване на казуси и формиране на компетенции за прилагане на нормите.

Усилията на екипа са насочени и към конкретни практически умения на студентите, в резултат на познанието, което придобиват по време на лекционния курс. За тази цел по време на обучението работят самостоятелно с нормативни актове, запознават се с релевантна съдебна практика. От съществено значение за образователния процес е и връзката с практиката и бизнеса. За тази цел, по време на обучението на студентите се осигурява при възможност да участват в разглеждането на съдебни дела или посещение в практиката.

Прилаганите методи в обучението, а именно: решаване на практически задачи и казуси, посещения в практиката, участие в проблеми семинари и дискусии с представители на юридическата практика, работа със специализирана нормативна материя и свързано с това усвояване на специална правна терминология следва да допринесат за развитието на следните ключови компетентности: личностна изява, езикова грамотност, гражданска компетентност.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
1	Тема първа: СЕМЕЙНО ПРАВО	2	2	
1.1	Понятие, предмет, метод и източници на семейното право.			
1.2	Система на семейното право. Семейни правоотношения.			

2	Тема втора: БРАК	2	2	
2.1	Условия и предпоставки за сключване на брака.			
2.2	Процедура и форма за сключване на брак.			
3	Тема трета: ОТНОШЕНИЯ МЕЖДУ СЪПРУЗИТЕ	2	2	
3.1	Лични отношения между съпрузите.			
3.2	Имуществени отношения между съпрузите. Режим на имуществени отношения. Лични имущества.			
3.3	Съпружеска имуществена общност. Брачен договор.			
4	Тема четвърта: ПРЕКРАТЯВАНЕ НА БРАКА. РАЗВОД	2	2	
4.1	Основания за прекратяване на брака. Унищожаваност на брака.			
4.2	Развод по исков ред.			
4.3	Развод по взаимно съгласие.			
5	Тема пета: ПОСЛЕДИЦИ ОТ ПРЕКРАТЯВАНЕТО НА БРАКА	2	2	
5.1	Лични и имуществени последици при развод за съпрузите.			
5.2	Положение на децата при развод.			
6	Тема шеста: ПРОИЗХОД И РОДСТВО	2	2	
6.1	Установяване на произход. Произход от майката. Произход от бащата.			
6.2	Припознаване – същност, условия и ред.			
6.3	Осиновяване – понятие и видове.			
6.4	Родство и сватовство.			
7	Тема седма: РОДИТЕЛСКИ ПРАВА	2	2	
7.1	Същност и съдържание на родителските права.			
7.2	Ограничаване и лишаване от родителски права.			
8	Тема осма: РОДИТЕЛСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	2	2	
8.1	Задължение за издръжка - същност, предпоставки, кръг на ползващите лица.			
8.2	Изменение и погасяване правото на издръжка.			
9	Тема девета: НАСТОЙНИЧЕСТВО И ПОПЕЧИТЕЛСТВО	2	2	
9.1	Настойничество - същност, условия и процедура за учредяване.			
9.2	Попечителство - същност, условия и процедура за учредяване.			
10	Тема десета: НАСЛЕДСТВЕНО ПРАВО	2	2	
10.1	Предмет, метод и източници на наследственото право.			
10.2	Наследство. Наследник. Наследодател.			
11.	Тема единадесета: ПРИЕМАНЕ И ОТКАЗ ОТ НАСЛЕДСТВО	2	2	
11.1	Приемане на наследство. Приемане на наследството по опис.			
11.2	Отказ от наследство – същност и процедура.			
12.	Тема дванадесета: НАСЛЕДЯВАНЕ ПО ЗАКОН	2	2	
12.1	Наследяване по закон – същност и принципи при наследяване по закон.			

12.2	Кръг и ред на наследниците по закон. Наследяване по право на заместване.			
13.	Тема тринадесета: НАСЛЕДЯВАНЕ ПО ЗАВЕЩАНИЕ	2	2	
13.1	Завещание – същност и съдържание на завещанието. Видове завещание. Завещателна дееспособност.			
13.2	Отмяна, нищожност и унищожаемост на завещанието.			
14.	Тема четиринадесета: ОТНОШЕНИЯ МЕЖДУ НАСЛЕДНИЦИТЕ	2	2	
14.1	Отношения между сънаследниците. Наследствена имуществено общност.			
14.2	Отношения между наследниците и трети лица.			
15.	Тема петнадесета: ДЕЛБА НА НАСЛЕДСТВО	2	2	
15.1	Доброволна делба. Делба – дарение и делба – завещание.			
15.2	Съдебна делба.			
	Общо:	30	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА ¹	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Казус	4	30
1.2.	Тест	2	20
1.3.	Самостоятелна работа по предварително зададена тема	1	10
	Общо за семестриалното оценяване:	7	60
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит(тест)	1	60
	Общо за сесийното оценяване:	1	60
	Общо за всички форми на контрол:	8	120

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Аспарухова, К. Наследяването по закон, Сиела, 2012
2. Венедиков, П. Система на българското наследствено право, Ик Петко Венедиков, 2019
3. Димитрова, Г. Настояничество и попечителство, Нова звезда, 2016
4. Ненова, Л. Актуални въпроси на семейното и наследственото право, УИ “Св. Климент Охридски“, 2017
5. Павлова, М. Саморъчното завещание и процедурата по обявяването му. – Нотариален бюлетин, № 2, 2016

¹ При дисциплини, които завършват с текуща оценка се попълва само т. 1 Семестриално оценяване, съгласно чл.21, ал. 2 от Правилника за оценяване на знанията, уменията и компетентностите на студентите в Икономически университет – Варна.

6. Пенева, Л. Съхранение и обявяване на саморъчното завещание. – Норма, № 9, 2016
7. Пенчев, М. Необходимостта от законодателни изменения по отношение формата на завещанието. – Сборник в чест на 70-годишнината на проф. д-р Емил Константинов. С., ИДП БАН, 2019, 563-580
8. Петров, В. Приемане на наследство, Сиела, 2014
9. Тасев, С. Българско наследствено право, Сиела, 2013
10. Тасев, С. Делба на съсобственост, Нова звезда, 2016
11. Топузов, Д. Нищожност на брачния договор, Сиела, 2016

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Александров, В. Доказателствена тежест и доказване при оспорване на саморъчно завещание. – Търговско право, 2018, № 1, 47-60
2. Петров, В. Защита на правото на наследяване в чл. 17 от Конституцията, в българското наследствено право и във Всеобщата декларация за правата на човека. – Сб. Научна конференция „Правата на човека – 70 години след приемането на Всеобщата декларация за правата на човека“. Съст. проф. д.ю.н. М. Новкиришка-Стоянова, доц. д-р М. Белов, гл. ас. д-р Д. Начев. С., УИ „Св. Кл. Охридски“, 2019, 352-358
3. Петкова, Цв. Бъдещи грижи за завещателя – мотив на завещанието или основание за нищожност? – Собственост и право, 2020, № 8, 50-57
4. Станева, А. Брачният договор, Сиела, 2011
5. Тодорова, В., Д. Топузов. Казуси по семейно и наследствено право, Сиела, 2017
6. Цанкова, Ц. Завещание – приращение, заместване, субституция. – Собственост и право, 2016, № 9
7. Цанкова, Ц. и др. Семейен кодекс – приложен коментар